

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

**«НІКОПОЛЬСЬКЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ
ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА»
НІКОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

«ПОГОДЖУЮ»

Начальник КП «Нікопольводоканал»
Великий Ю.М.
« _____ » 2020р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Нікопольської
міської ради № 25-2/VIII
« _____ » 2020р.

ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ СТІЧНИХ ВОД ДО СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ м. НІКОПОЛЬ

*м. Нікополь
2020 рік*

Зміст

1.	Загальні положення	3
2.	Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення м. Нікополь під час приймання до них стічних вод споживачів	5
3.	Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	7
4.	Визначення допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах споживачів	9
5.	Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	12
6.	Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	13
7.	Умови приймання до систем централізованого водовідведення м. Нікополь стічних вод (рідких побутових відходів), які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів	16
8.	Порядок укладання договорів про надання послуг з централізованого водовідведення Споживачам, що скидають стічні води до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	17
Додатки:		
Додаток № 1	Перелік виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до систем централізованого водовідведення м. Нікополь та очищення стічних вод	19
Додаток № 2	Перелік забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	20
Додаток № 3	Допустимий вміст важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватись як органічні добрива	22
Додаток № 4	Вимоги до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до систем централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на ОКС	23
Додаток № 5	Допустимі величини показників якості стічних вод та ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення	24
Додаток № 6	Допустимі величини показників якості стічних вод споживачів, при скиді до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	25
Додаток № 7	Порядок визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	26
Додаток № 8	Методика порядку відбору проб стічних вод споживачів, що приймаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь	30
Додаток № 1 до Методики...	Акт відбору проб стічних вод	36
Додаток № 2 до Методики...	Обробка та підготовка посуду призначеного для відбору проб	37
Додаток № 3 до Методики...	Акт про недопущення до відбору проб стічних вод	38
Додаток № 4 до Методики...	Протокол лабораторних досліджень стічної води	39

I. Загальні положення

- 1.1. Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополя (далі - Правила приймання) розроблені у відповідності до «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №316 від 01.12.2017 року, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018р. за № 56/31508, «Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 316 від 01.12.2017 року, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018р. за № 56/31509 та у відповідності до Водного кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Правил технічної експлуатації систем водопостачання та водовідведення населених пунктів України», з метою:
- захисту здоров'я персоналу систем збирання, відведення стічних вод та очисних споруд;
  - запобігання псуванню обладнання систем водовідведення, очисних і суміжних з ними підприємств;
  - гарантування безперебійної в межах регламентних норм роботи споруд очищення стічних вод та обробки осадів;
  - гарантування, що скиди стічних вод з очисних споруд не спричинять згубного впливу на навколишнє середовище;
  - гарантування, що осад може бути утилізований (перероблений) у безпечний і прийнятний для навколишнього середовища спосіб.
- 1.2. Ці Правила приймання поширюються на Комунальне підприємство «Нікопольське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства» Нікопольської міської ради (далі - КП «Нікопольводоканал» - виробник), який надає послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік, як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у очисні каналізаційні споруди (далі - споживачі).
- 1.3. Терміни, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення:
- арбітражна проба** - частина контрольної (разової або усередненої) проби, аналіз якої здійснюється за рахунок споживача за його незгоди з результатами аналізу контрольної (разової) проби, яку провів виробник;
- КП «Нікопольводоканал» виробник** - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод);
- вимоги до скиду стічних вод** - вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які споживач скидає до системи централізованого водовідведення м. Нікополь, склад і зміст, порядок надання яких визначено цими Правилами приймання;

головний каналізаційний колектор - трубопровід, до якого надходять стічні води від збірних колекторів і районних насосних станцій;

договір - договір про надання послуг з питного водопостачання та/або водовідведення;

ДК - допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

залповий скид до системи централізованого водовідведення - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 20 разів допустимі величини показників, визначені в місцевих правилах приймання, та/або з перевищенням обсягів стічних вод, визначених для конкретного споживача;

зливальна станція (пункт) - спеціальне обладнання (стаціонарне чи пересувне) для прийому стічних вод, що вивозяться асенізаційним транспортом, до системи централізованого водовідведення стічних вод;

збірний колектор - трубопровід для приймання стічних вод з окремих каналізаційних випусків та транспортування їх у головний каналізаційний колектор;

каналізаційний випуск споживача - трубопровід для відведення стічних вод від будинків, споруд, приміщень та з території споживача в каналізаційну мережу;

каналізаційний колектор - трубопровід зовнішньої каналізаційної мережі для збирання й відведення стічних вод;

каналізаційна мережа - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод;

очисні каналізаційні споруди (ОКС) - комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням до водних об'єктів;

контрольний колодезь - колодезь на каналізаційному випуску споживача безпосередньо перед приєднанням до каналізаційного колектора виробника або в іншому місці за погодженням із виробником з вільним доступом виробника до такого колодезя;

контрольна проба - проба стічних вод споживача (субспоживача), відібрана виробником з контрольного колодезя з метою визначення складу стічних вод, що відводяться до системи централізованого водовідведення виробника;

локальна каналізаційна мережа - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод з території споживача;

локальні очисні споруди - споруди або пристрої для очищення стічних вод окремого споживача відповідно до вимог цих Правил та/або місцевих правил приймання;

об'єкт споживача - окремо розташована територія споживача з відокремленими системами водопостачання і водовідведення;

субспоживач - суб'єкт господарювання, що скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через мережі споживача за погодженням зі споживачем і виробником на підставі договору зі споживачем та виробником;

стічна вода - вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів;

стічна вода технологічного походження - стічна вода, що утворилася в процесі виготовлення продукції та/або надання послуг.

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах приймання, вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року N 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за N 936/15627 (далі - Правила користування).

- 1.4. КП «Нікопольводоканал» встановлює споживачам вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення м. Нікополь на підставі вимог цих Правил приймання.
- 1.5. КП «Нікопольводоканал» укладає зі споживачем договір за умови, що система централізованого водовідведення та ОКС мають резерв пропускної спроможності. КП «Нікопольводоканал» приймає стічні води споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод споживача відповідають вимогам цих Правил приймання та умовам укладеного з КП «Нікопольводоканал» договору.
- 1.6. Кожен споживач скидає стічні води до систем централізованого водовідведення через окремий випуск з обов'язковим облаштуванням контрольного колодязя, розташованого у місці, погодженому з КП «Нікопольводоканал».

Об'єднання випусків стічних вод від кількох споживачів може здійснюватися тільки після контрольного колодязя на каналізаційному випуску кожного споживача.

Скидання стічних вод субспоживачем із використанням внутрішньомайданчикової мережі споживача не є об'єднанням випусків стічних вод кількох споживачів.
- 1.7. Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) КП «Нікопольводоканал», у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються цими Правилами приймання та у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються цими Правилами приймання та у договорі.
- 1.8. Приєднання споживачів до систем централізованого водовідведення здійснюється згідно з вимогами пунктів 4.1 - 4.6 розділу IV Правил користування.
- 1.9. Приймання стічних вод споживачів до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у очисні каналізаційні споруди здійснюється виключно за договорами.

II. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення м. Нікополь під час приймання до них стічних вод споживачів

- 2.1. КП «Нікопольводоканал» повинен:
  - забезпечувати приймання, відведення і очищення стічних вод у межах розрахункових проектних показників системи централізованого водовідведення та ОКС із дотриманням вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року N 465.

- здійснювати обстеження локальних очисних споруд і внутрішньомайданчикових мереж споживачів, вимагати від споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі споживачів, їх технічного стану, в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів, хімічних реагентів, що використовуються споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з вимогами цих Правил приймання, а також може вимагатися надання інших відомостей та документації, яка не носить дозвільного характеру та стосується скидання стічних вод на об'єктах споживачів;
- контролювати якість, кількість і режим скидання стічних вод споживачами;
- вибірково контролювати ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог цих Правил приймання;
- здійснювати раптовий (не погоджений зі споживачами заздалегідь) відбір контрольних проб. Механізм контролю, зокрема порядок відбору проб встановлюється згідно Методики порядку відбору проб стічних вод споживачів, що приймаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь, Додаток (8) до цих Правил приймання;
- відключати споживачів від системи водовідведення негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу систем централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи ОКС та у разі самовільного приєднання споживачем до систем централізованого водовідведення та/або самовільного скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення КП «Нікопольводоканал». При цьому за збитки таких споживачів КП «Нікопольводоканал» відповідальності не несе. Підключення до систем централізованого водовідведення здійснюється після усунення обставин, що спричинили відключення;
- у разі виявлення порушень споживачами умов скидання стічних вод, вимог цих Правил приймання та умов укладеного з КП «Нікопольводоканал» договору, вимагати їх усунення в установлені КП «Нікопольводоканал» строки та вживати заходи впливу, передбачених цими Правилами приймання та договором;
- вимагати від споживачів, об'єкти яких розташовані в житлових будинках та мають стічні води технологічного або не побутового походження, забезпечення водовідведення стічних вод об'єкта окремо облаштованим каналізаційним випуском з облаштуванням контрольного колодезя.

2.2. Споживачі повинні:

- дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на каналізаційних випусках споживачів, вимагати від субспоживачів виконання положень цих Правил приймання;
- здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, згідно з графіком відбору проб, погодженим із КП «Нікопольводоканал», надавати КП «Нікопольводоканал» інформацію про обсяги та якісний склад стічних вод, які скидають до систем централізованого водовідведення;
- виконувати на вимогу КП «Нікопольводоканал» до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою

утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води споживачів не відповідають вимогам цих Правил приймання, та умовам укладеного з КП «Нікопольводоканал» договору;

- у разі зміни у своєму водовідведенні (передача будівель та внутрішньомайданчикових мереж іншим власникам/користувачам, зміна технологічних процесів або зміна на 30% і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на виконання споживачем вимог до скиду, виданих КП «Нікопольводоканал», приєднання субспоживача тощо) повідомляти КП «Нікопольводоканал» у семиденний строк про виникнення таких змін, в установленому порядку отримувати у КП «Нікопольводоканал» технічні умови на підключення водопостачання і водовідведення об'єкта та вносити відповідні зміни до договору;
- укладати новий договір з КП «Нікопольводоканал» у разі зміни власника об'єкта;
- надавати працівникам КП «Нікопольводоканал» необхідну інформацію щодо своєї системи водовідведення та вільний доступ до неї, а також допомогу під час відбору проб стічних вод споживачів, вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд;
- визначати не менше двох представників, уповноважених представляти споживача під час відбору проб стічних вод, про що у триденний строк повідомляти виробника у письмовій формі та забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод КП «Нікопольводоканал»;
- брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних внутрішньомайданчикових мереж власними силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи централізованого водовідведення КП «Нікопольводоканал» у разі погіршення її технічного стану та аварійних руйнувань з вини споживача;
- перевіряти розрахунки ДК забруднюючих речовин стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані КП «Нікопольводоканал», у разі незгоди звертатися щодо їх перегляду.

III. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь

- 3.1. До систем централізованого водовідведення м. Нікополь приймаються стічні води споживачів, які не призводять до порушення роботи системи централізованого водовідведення та очисних споруд, безпеки їх експлуатації та можуть бути очищені на ОКС КП «Нікопольводоканал» відповідно до вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року N 465.
- 3.2. Стічні води, що приймаються до систем централізованого водовідведення, не повинні:
  - містити горючих домішок і розчинених газоподібних речовин, здатних утворювати вибухонебезпечні суміші;
  - містити речовин, які здатні захарашувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубо дисперсні зависі, гіпс, вапно,

пісок, металева та пластмасова стружка, жири, смоли, мазут, пивна дробина, хлібні дріжджі тощо);

- містити тільки неорганічні речовини або речовини, які не піддаються біологічній деструкції;
- містити речовини, для яких не встановлено гранично допустимих концентрацій (далі - ГДК) для водойм (Каховського водосховища) або токсичних речовин, що перешкоджають біологічному очищенню стічних вод, а також речовин, для визначення яких не розроблено методів аналітичного контролю;
- містити небезпечних бактеріальних, вірусних, токсичних та радіоактивних забруднень;
- містити біологічно жорстких синтетичних поверхнево-активних речовин (далі - СПАР), рівень первинного біологічного розкладу яких становить менше 80 %;
- мати температуру вище + 40° С;
- мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;
- мати хімічне споживання кисню (далі - ХСК) вище біохімічного споживання кисню за 5 діб (далі - БСК₅) більше ніж у 2,5 рази;
- мати БСК, яке перевищує вказане в проекті ОКС відповідного населеного пункту;
- створювати умови для заподіяння шкоди здоров'ю персоналу, що обслуговує системи централізованого водовідведення;
- унеможливити утилізацію осадів стічних вод із застосуванням методів, безпечних для навколишнього природного середовища;
- містити забруднюючі речовини з перевищенням допустимих концентрацій, встановлених цими Правилами приймання.

3.3. У разі якщо на об'єктах споживачів здійснюються виробничі процеси, передбачені переліком виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод згідно з Додатком (1) до цих Правил приймання, а також при систематичному скиді понаднормативних забруднень, скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення без попереднього їх очищення на локальних очисних спорудах не допускається, крім випадку, визначеному у пункті 6 цього розділу.

Локальні очисні споруди споживача мають відповідати вимогам проекту та технічних умов, виданих КП «Нікопольводоканал», відповідно до Правил користування.

3.4. Забороняється скидати до систем централізованого водовідведення без попереднього знешкодження та знезараження на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або захороненням утворених осадів стічної води, що містять забруднюючі речовини, визначені у переліку забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до систем централізованого водовідведення згідно з Додатком (2) до цих Правил приймання.

3.5. Якщо кількісні та якісні показники стічних вод споживача значно змінюються протягом доби, а показники концентрації забруднюючих речовин перевищують ДК, споживач повинен встановлювати спеціальні ємності - усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод.

- 3.6. Коли споживач не може забезпечити виконання вимог цих Правил приймання, у тому числі пункту 3 цього розділу за деякими показниками, він звертається до КП «Нікопольводоканал» із заявою та обґрунтуванням приймання понаднормативно забруднених стічних вод із зазначенням їх концентрації та зобов'язується вжити заходи для доведення якості та режиму їх скиду до вимог цих Правил приймання у строк, зазначений у договорі.

КП «Нікопольводоканал» розглядає подану заяву у п'ятнадцятиденний термін і укладає зі споживачем окремий договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод у разі здатності існуючої на ОКС КП «Нікопольводоканал» технології очищення стічних вод видалити означені забруднення відповідно до вимог ГДС, встановлених для КП «Нікопольводоканал».

У договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод визначають тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин, розмір додаткової оплати за приймання понаднормативно забруднених стоків, який повинен бути в межах 60 - 80 % від оплати, що встановлюється відповідно до розділу II Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року N 316 (далі - Порядок), та строк виконання заходів для доведення якості та режиму їх скиду згідно з вимогами цих Правил приймання, який має бути обґрунтованим та не може перевищувати трьох років.

У разі виявлення перевищення фактичної концентрації будь-якого показника над зазначеною в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод додаткова оплата послуг водовідведення здійснюється споживачем з коефіцієнтом кратності, який визначається відповідно до Порядку, але замість встановлених ДК для розрахунку застосовуються тимчасово погоджені концентрації, зазначені в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.

- 3.7. Стічні води субспоживача є складовою стічних вод споживача.

IV. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів

- 4.1. Виробник визначає ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів як найменшу з чотирьох величин:
- ДК забруднюючої речовини в каналізаційній мережі (на каналізаційному випуску споживача);
  - ДК забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення (на вході в ці споруди);
  - величини лімітів на скидання забруднюючих речовин, які визначені у дозволі на спеціальне водокористування, виданому КП «Нікопольводоканал» відповідно до статті 49 Водного кодексу України;
  - допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива згідно з Додатком (3) до цих Правил приймання.
- 4.2. У разі визначення ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у систему централізованого водовідведення приймають ДК, відповідно до вимог до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для

безпечного їх відведення та очищення на ОКС згідно з Додатком (4) до цих Правил приймання.

- 4.3. У разі визначенні ДК j -ої забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у спорудах біологічного очищення розрахунок виконується за формулою:

$$DK_j^{bo} = \frac{(C_j - C_j^{gp}) \times Q}{\sum_{i=1}^n Q_i} + C_j^{gp} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

де:

DK_j^{bo} - ДК j -ої забруднюючої речовини в стічних водах перед спорудами біологічного очищення;

C_j - ДК j -ої забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення, (г/м³) (приймається за регламентом роботи ОКС виробника або з урахуванням допустимих величин показників якості стічних вод та ефективності видалення забруднень на спорудах біологічного очищення згідно із Додатком (5) до цих Правил приймання);

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на ОКС (м³/добу);

$\sum_{i=1}^n Q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення (м³/добу);

C_j^{gp} - концентрація j -ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах (г/м³) (приймається за фактичними середніми даними експлуатаційних служб виробника. За відсутності таких даних приймається: для азоту амонійного - 20 (г/м³); заліза загального - 2 (г/м³); жирів - 30 (г/м³); СПАР - 5 (г/м³); хлоридів - додатково 50 (г/м³) до вмісту в джерелі водопостачання; фосфатів - 10 (г/м³); для інших речовин, регламентованих Державними санітарними нормами та Правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747, - за середньорічним вмістом у водопровідній воді).

- 4.4. У разі наявності в стічних водах, які надходять на ОКС КП «Нікопольводоканал», кількох забруднюючих речовин першого і другого класів небезпеки, визначених у Додатку (5) до цих Правил приймання, що нормуються за санітарно-токсикологічною ознакою, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами.

- 4.5. ДК j -ої забруднюючої речовини за величиною загального ліміту на його скид у водойму (L_{zag} , т/рік) розраховують за формулою:

$$DK_j^{zl} = \frac{(L_{zag} - L_{gp}) \times 10^6}{365 \times (1 - K_j) \sum_{i=1}^n Q_i} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

де:

$ДК_j^{zl}$ - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за величиною загального ліміту на його скид:

$$L_{gp} = \frac{365 \times C_j^{gp} \times Q_{gp} \times (1 - K_j)}{10^6} \text{ (т/рік)} - \text{ частка ліміту, яка припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;}$$

365 - кількість днів у році;

Q_{gp} - середньодобова витрата господарсько-побутових стічних вод на вході на ОКС ($\text{м}^3/\text{добу}$);

$\sum_{i=1}^n Q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення $\text{м}^3/\text{добу}$;

C_j^{gp} - концентрація j-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах ($\text{г}/\text{м}^{-3}$);

K_j - коефіцієнт ефективності видалення j-ої забруднюючої речовини на ОКС виробника. Значення коефіцієнта K_j приймають згідно з фактичними даними для конкретних очисних споруд, а за їх відсутності - за Додатком (5) до цих Правил приймання.

4.6. ДК j-ої забруднюючої речовини за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод на рівні дозволеного для осадів, що можуть використовуватись як органічні добрива, розраховуються за формулою:

$$ДК_{jvm} = \frac{(C_{jvm} - C_{jvm}^{gp}) \times Q}{\sum_{i=1}^n Q_i} + C_{jvm}^{gp} \text{ (г}/\text{м}^3\text{)},$$

де:

$ДК_{jvm}$ - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод;

C_{jvm} - допустима концентрація j-ого важкого металу на вході ОКС - розраховується за формулою:

$$C_{jvm} = \frac{(q_1 \times K_1 + q_2 \times K_2) \times C_{jvm}^{oc}}{K_j \times Q} \text{ (г}/\text{м}^3\text{)},$$

q_1 - кількість сирого осаду, що затримується у первинних відстійниках, т/добу;

q_2 - кількість активного мулу, що затримується у вторинних відстійниках, т/добу;

K_1 - коефіцієнт перерахунку сирого осаду первинних відстійників на суху речовину,

$$K_1 = \frac{100 - W_1}{100},$$

де:

W_1 - вологість сирого осаду, %;

K_2 - коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину,

$$K_2 = \frac{100 - W_2}{100},$$

де:

W_2 - вологість надлишкового активного мулу, %;

C_{jvm}^{oc} - допустимий вміст j-ого важкого металу в осадах, г/т сухої речовини. Приймається за даними Додатка (3) до цих Правил приймання;

K_j - коефіцієнт ефективності видалення j-ого важкого металу на ОКС. Приймається за середніми фактичними даними експлуатації ОКС, а за їх відсутності - за даними, вказаними у Додатку (3) до цих Правил приймання;

Q - середньодобова витрата стічних вод на вході на ОКС (м³/добу);

$\sum_{i=1}^n Q_i$ - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення (м³/добу);

C_{jvm}^{gp} - концентрація j-ого важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, г/м³. Приймається за середньорічним вмістом у водопровідній воді даного населеного пункту.

V. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь

5.1. КП «Нікопольводоканал» та споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України.

5.2. У разі невиконання споживачами цих Правил приймання щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод об'єкт споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження КП «Нікопольводоканал» не менше ніж за п'ять діб.

Споживачі, які здійснюють виробничі процеси, визначені у Додатку (1) до цих Правил приймання, та уклали з КП «Нікопольводоканал» договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод, що передбачає будівництво локальних очисних споруд, не можуть бути відключені від системи централізованого водовідведення з підстав відсутності у них очисних споруд протягом дії договору за умови, що ці споживачі добросовісно та своєчасно виконують умови такого договору.

5.3. У разі стягнення з КП «Нікопольводоканал» грошових сум за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти або інші порушення природоохоронного законодавства, КП «Нікопольводоканал» може вимагати від споживачів, з вини яких це сталося, відшкодування цих сум у регресному порядку.

5.4. У разі необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд системи централізованого водовідведення внаслідок агресивного впливу стічних вод споживача кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) K_{zag} (тис.грн) розподіляють між споживачами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил приймання і з вини яких сталося відповідне руйнування, згідно з формулою:

$$K_i = \frac{Q_i \times Z_i}{\sum_{i=1}^n Q_i \times Z_i} \times K_{zag}$$

де:

- K_i – відшкодування заподіяних збитків і-м споживачем на відновлення зруйнованих мереж і споруд (тис. грн);
- Q_i – середньодобова витрата стічних вод, які скидає і-тий споживач (м³/добу);
- Z_i – сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута виробником за останні три роки з і-го споживача (тис. грн).

5.5. У разі засмічення внутрішньо майданчикової мережі забрудненнями стічних вод споживачів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності системи централізованого водовідведення КП «Нікопольводоканал», споживачі відшкодовують витрати, які повинні бути документально підтверджені виробником, на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів.

5.6. За неможливості утилізації осадів та мулів через підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо та необхідності розміщення осадів і мулів на спеціальних полігонах захоронення (місцях видалення відходів) кошторисна вартість цих робіт (разом з екологічним податком) розподіляється між споживачами, які винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного споживача виконується за формулою:

$$B_i = \frac{M_i}{\sum_{i=1}^n M_i} \times B_{zag}$$

де:

- B_i – частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована і-м споживачем;
- B_{zag} – загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів (тис. грн);
- M_i – скиди забруднюючих речовин і-м споживачем, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т);
- $\sum_{i=1}^n M_i$ – сумарні скиди забруднюючих речовин, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т).

Участь споживачів у роботах з розміщення цих осадів визначається цим пунктом та цими Правилами приймання.

VI. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь

6.1. Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні каналізаційні споруди

КП «Нікопольводоканал». Допустимі величини показників якості стічних вод споживачів, при скиді до систем централізованого водовідведення м. Нікополь наведені у Додатку (6) до цих Правил приймання, та у договорі.

За наявності локальних очисних споруд споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у споживачів не менше трьох років.

Місця та періодичність відбору проб споживачами мають бути погоджені з КП «Нікопольводоканал».

Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат фіксують у робочих журналах, які зберігаються у споживачів безстроково.

Споживачі систематично, один раз на квартал, визначений цими Правилами приймання та у договорі, надають КП «Нікопольводоканал» інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні каналізаційні споруди КП «Нікопольводоканал».

Споживачі зобов'язані мати та своєчасно оновлювати технічну документацію, яка характеризує стан систем водопостачання та водовідведення споживача, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану, графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя, нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення споживача, технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд і наявність приладів обліку, відомості про категорії стічних вод споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо), характеристику якості стічних вод, що скидаються до систем централізованого водовідведення, інші документи, визначені цими Правилами приймання та у договорі, крім тих, що мають дозвільний характер.

- 6.2. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновлювальних робіт споживачі повинні негайно інформувати КП «Нікопольводоканал».
- 6.3. Споживачі, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні каналізаційні споруди КП «Нікопольводоканал», повинні забезпечити можливість проведення КП «Нікопольводоканал» у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод.
- 6.4. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах споживачів використовуються дані лабораторії КП «Нікопольводоканал», у разі її відсутності - інших лабораторій, що здійснюють свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

6.5. Під час проведення аналізу проб стічних вод, відібраних у споживачів, використовують засоби вимірювальної техніки, повірені уповноваженими органами відповідно до вимог статті 17 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність".

6.6. З метою контролю якості стічних вод споживачів КП «Нікопольводоканал» здійснює відбір контрольних проб (разової або усередненої). Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є достатньою підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень.

Відбір контрольних проб стічних вод споживачів виконує уповноважений представник КП «Нікопольводоканал», що фіксується у спеціальному журналі або акті, який підписують як представник КП «Нікопольводоканал», так і представник споживача.

У разі відмови представника споживача поставити свій підпис у журналі або акті представник КП «Нікопольводоканал» зазначає про це в журналі або акті.

6.7. Відмова споживача виділити уповноваженого представника для відбору проб фіксується в акті за підписом представника КП «Нікопольводоканал», КП «Нікопольводоканал» виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 2$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

Зволікання з допуском уповноваженого представника КП «Нікопольводоканал» на територію споживача (більше ніж 30 хвилин після його прибуття) або створення перешкод у відборі проб з боку представників споживача фіксується в акті за підписом представника КП «Нікопольводоканал». КП «Нікопольводоканал» виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

6.8. У разі виявлення перевищення ДК забруднюючих речовин, встановлених цими Правилами, КП «Нікопольводоканал» у строк не більш п'яти робочих днів з дати відбору контрольної проби (разової або усередненої) направляє споживачу лист-повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживача та результати хімічного аналізу.

У строк, що не перевищує шести місяців після визначення перевищення допустимих концентрацій, КП «Нікопольводоканал» направляє споживачу рахунок за скид стічних вод з перевищенням ДК забруднюючих речовин та копії підтвердних документів.

6.9. У разі незгоди споживача з результатами даних лабораторії КП «Нікопольводоканал» щодо якості стічних вод згідно з аналізом контрольної проби (разової або усередненої), за результатами якого зроблено висновок про наявність у стічних водах споживача перевищень ДК забруднюючих речовин, споживач має право звернутися до незалежної лабораторії, що здійснює свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність", для проведення аналізу арбітражних проб, які відбираються одночасно з контрольною пробою і зберігаються належним чином виробником та споживачем.

6.10. У додатку (8) до цих Правил приймання конкретизуються питання щодо:

- відбору проб стічних вод на аналіз;
- оформлення процедури відбору проб, у тому числі форми супровідного документа, що складатиметься за результатом відбору проб, з фіксуванням інформації щодо відібраної проби (дата, час, місце відбору; вид, об'єм проби; тип матеріалу тари, його об'єм; процедура попередньої обробки проби; відомості про особу, яка відбирала пробу, тощо) з урахування вимог та положень ДСТУ ISO 5667-2-2003 "Якість води. Відбір проб. Частина 2. Настанови щодо методів відбирання проб", ДСТУ ISO 5667-3-2001 "Якість води. Відбір проб. Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами", ДСТУ ISO 5667-10-2005 "Якість води. Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод", КНД 211.1.0.009-94 "Гідросфера. Відбір проб для визначення складу та властивостей стічних і технологічних вод", Правил користування.

**VII. Умови приймання до систем централізованого водовідведення
м. Нікополь стічних вод (рідких побутових відходів), які
вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів**

- 7.1. До стічних вод (рідких побутових відходів), що скидаються до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на ОКС КП «Нікопольводоканал» із застосуванням асенізаційного транспорту відносяться: фекалії, сеча, помії та інші рідкі побутові та промислові відходи, які накопичуються у вигрібних ямах, або спеціально обладнаних резервуарах на не каналізованих об'єктах споживачів.
- 7.2. Приймання рідких побутових відходів від Виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів здійснюється тільки на зливальні станції (пункти) які розташовані на ОКС та КНС-4. Скид рідких побутових відходів до систем централізованого водовідведення в інших місцях заборонено.
- 7.3. Відповідно до вимог Державних санітарних норм та правил «Утримання територій населених місць» Затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011р. № 145, рідкі відходи, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення, допускається зберігати у вигрібних ямах (вигребах). У разі наявності дворових вбиралень вигрібна яма може бути спільною.

Вигріб повинен бути водонепроникним та мати щільно прилягаючу кришку. Об'єм вигребу розраховується, виходячи з чисельності населення, що ним користується.

Вигреби необхідно очищати у міру їх заповнення. Перевезення рідких відходів з вигребів та розміщення їх на території приватних володінь, а також використання їх як добрива в сільському господарстві забороняється.
- 7.4. Скидати стічні води від вигрібних ям, використовуючи рельєф місцевості, забороняється.
- 7.5. Стоки вигрібних ям не повинні містити значні механічні домішки і пісок, БСК₅ не повинно перевищувати 300,4 мг/л.
- 7.6. Стічні води (рідкі побутові відходи) споживачів, що скидаються до систем централізованого водовідведення асенізаційним транспортом на зливні станції (пункти) повинні відповідати вимогам цих Правил приймання.
- 7.7. Забороняється скидати у вигрібні ями і на зливні станції (пункт) дощові і талі води, осади із шламонакопичувачів, жиρούловлювачів та нафтоуловлювачів.
- 7.8. Відведення стічних вод, що утворилися в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), повинно здійснюватись системою централізованого водовідведення.

У разі відсутності інженерних мереж міського (селищного, сільського) централізованого водовідведення або розташування об'єктів на відстані не менше ніж 500 м від найближчого колектора стічних вод необхідно передбачати каналізування об'єктів на локальні очисні споруди, при цьому перевагу необхідно віддавати ґрунтовим методам біологічного очищення стічних вод.

Обладнання внутрішньо будинкової каналізації та каналізування об'єктів з відведенням стічних вод у вигрібні ями забороняється.

- 7.9. Перевезення рідких відходів до місця їхнього скидання зливної станції (пункт) здійснюється Перевізниками спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (асенізаційними машинами) на підставі договору.
- 7.10. Перевізник не має права вивозити стічну воду (рідкі побутові відходи) на зливальні станції (пункти) КП «Нікопольводоканал» при відсутності договору або після закінчення терміну його дії.
- 7.11. Приймання до систем централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом Перевізника від підприємств і приватного сектора, здійснюється тільки через зливну станцію (пункт) КП «Нікопольводоканал». Перевізник сплачує КП «Нікопольводоканал» за злив і очищення рідких відходів згідно укладеного договору.
- 7.12. Вартість послуг КП «Нікопольводоканал» з очищення 1м³ стічних вод (рідких побутових відходів) дорівнює тарифу на послуги з централізованого водовідведення, установленого у порядку, визначеному законодавством України.
- 7.13. При укладанні Договору Перевізник зобов'язаний надати КП «Нікопольводоканал» відомості про об'єм і якісний склад стоків споживача.
- 7.14. При зміні найменування Споживача або Перевізника, а також при зміні розрахункового рахунку в банку, юридичної адреси або інших реквізитів, Споживач або Перевізник зобов'язаний у триденний термін офіційно повідомити про зміни КП «Нікопольводоканал».

VIII. Порядок укладання договорів про надання послуг з водовідведення Споживачам, що скидають стічні води до систем централізованого водовідведення м.Нікополь

- 8.1. Підключення нових Споживачів до систем централізованого водовідведення м. Нікополь здійснюється згідно з вимогами Правил користування та за наявності технічних умов на підключення виданих КП «Нікопольводоканал».
- 8.2. Приймання стічних вод Споживачів до систем централізованого водовідведення м. Нікополь здійснюється на підставі договорів.
- 8.3. Споживачі, які приєднані до системи централізованого водовідведення, для укладання договору, предметом якого, серед іншого, є приймання стічних вод, надають КП «Нікопольводоканал» не менш ніж за місяць до початку скиду стічних вод або закінчення терміну попереднього договору:
  - лист-заяву на укладання договору про надання послуг з водопостачання та водовідведення;
  - генплан об'єкта в масштабі 1:500 з нанесеною внутрішньомайданчковою мережею та контрольним колодязем, затверджений керівником Споживача;
  - індивідуальні норми водоспоживання та водовідведення на одиницю продукції або послуг;
  - призначених відповідальних осіб за водоспоживання та за скид стічних вод (з зазначенням їх посад та ПІБ);
- 8.4. Істотними умовами договору на надання послуг з централізованого водовідведення, окрім передбачених чинним законодавством України є:

- надання інформації, один раз на квартал про об'єми та якісний склад стічних вод, який скидається до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні каналізаційні споруди КП «Нікопольводоканал».
  - облаштування та узгодження з КП «Нікопольводоканал», розташування контрольних колодязів та місць відбору контрольних проб, відповідно до цих Правил приймання;
  - розмір та порядок оплати послуг з водовідведення;
  - ДК забруднюючих речовин у стічних водах, що скидаються Споживачем;
  - розмір та порядок плати за скид стічних вод з понаднормативними забрудненнями (з перевищенням ДК забруднюючих речовин);
  - права та обов'язки сторін договору;
  - відповідальність сторін договору;
  - за згодою сторін договору в ньому можуть бути зазначені інші істотні умови.
- 8.5. Якщо Споживач не може забезпечити виконання вимог цих Правил приймання за деякими показниками, він звертається до КП «Нікопольводоканал» з обґрунтованим проханням (заявою) про тимчасове приймання таких стічних вод з доданням графіка виконання заходів з доведення якості та режиму їх скиду до вимог цих Правил приймання.
- 8.6. КП «Нікопольводоканал» розглядає подану заяву у 15-денний термін і приймає рішення про можливість укладання договору про приймання понаднормових забруднених стічних вод.
- 8.7. У договорі про приймання понаднормових забруднених стічних вод встановлюються тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин та розмір додаткової оплати.
- 8.8. Усі спори стосовно договору вирішуються у відповідності з чинним законодавством України.

ПЕРЕЛІК

виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод

1. Нафтопереробка, хімічний та органічний синтез, фармацевтичне виробництво.
2. Целюлозно-паперове і картонне виробництво.
3. Спиртове, дріжджове, кондитерське, крохмалепатокове, маслоробне виробництво, виробництво пива безалкогольного (включаючи солодове), переробка молока, риби, м'яса (включаючи скотобійні), фруктів і овочів.
4. Вирощування худоби та птиці, шкіряна промисловість.
5. Гальванічне виробництво.
6. Машинобудування і металообробка.
7. Металургія чорна та кольорова.
8. Виробництво будівельних матеріалів і конструкцій, скла та скловиробів, керамічних виробів.
9. Виробництво лакофарбових матеріалів, синтетичних поверхневоактивних речовин.
10. Обробка поверхонь, предметів чи продукції з використанням органічних розчинників.
11. Виробничі процеси, під час яких використовуються або утворюються такі речовини:
неемульговані жири, харчові відходи, нафтопродукти, кислоти і луги, а також їх розчини, іони важких металів, сполуки миш'яку і ртуті, вільний сірководень та вільні сульфід-іони, меркаптани, а також відновлені сірчані сполуки (сульфіти, тіосульфати, елементарна сірка), сірковуглець, ціановодень, ароматичні вуглеводні, органічні розчинники, летючі органічні сполуки (толуол, бензол, ацетон, метанол, бутанол, пропанол, їх ізомери і алкіл похідні), хлорорганічні сполуки, 2, 4, 6-трихлорфенол, дихлорметан, дихлоретан, пентахлорфенол, поліхлорбіфеніли (сума ПХБ) і поліхлортерфеніли (сума ПХТ), тетрахлоретилен, трихлоретилен, триетиламін, хлороформ (трихлорметан), тетрахлорметан, чотирихлористий вуглець, бензопірен, етилбензол (фенілетан), діоксини, синтетичні поверхнево активні речовини, що не піддаються біологічному окисненню, біологічно неокиснювані барвники натурального, штучного і синтетичного походження, біологічно резистентні пестициди, осідаючі мінеральні включення гідравлічною крупністю більше 2 мм/с, спливаючі речовини (включення) гравітаційною крупністю більше 20 мм/с, волокнисті включення, в тому числі пряжа, ворс, волосся, шерсть, пероактивний хлор більше 5 мг/дм⁻³, за винятком випадків введення на об'єкті водовідведення санітарного карантину, радіонукліди.

ПЕРЕЛІК
забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до систем
централізованого водовідведення
м. Нікополь

1. Речовини, що здатні утворювати в системі централізованого водовідведення вибухонебезпечні, токсичні та (або) горючі гази, органічні розчинники, горючі і вибухонебезпечні речовини (нафта, бензин, гас, ацетон тощо) в концентраціях, що перевищують максимально допустимі концентрації забруднюючих речовин у стічних водах, дозволених до скидання в системи централізованого водовідведення, синтетичні і натуральні смоли, масла, лакофарбові матеріали та відходи, продукти і відходи нафтопереробки, органічного синтезу, мастильно-охолоджуючі рідини, вміст засобів і систем пожежогасіння (крім використання для гасіння загорянь).
2. Розчини кислот з рН < 5,0 і лугів з рН > 10,0.
3. Погано пахучі та інші леткі речовини в кількості, що призводить до забруднення атмосфери робочої зони в каналізаційних насосних станціях, в інших виробничих приміщеннях системи водовідведення виробника, на території очисних споруд, понад встановлені для атмосфери робочої зони гранично допустимі концентрації.
4. Радіоактивні речовини понад гранично допустимий рівень безпечно вмісту в навколишньому середовищі, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, речовини, які не можуть бути затримані в технологічному процесі очищення стічних вод очисними спорудами виробника, що мають підвищену токсичність, здатність накопичуватися в організмі людини, що відзначаються віддаленими біологічними ефектами та (або) утворюють небезпечні речовини під час трансформації у воді і в організмах людини і тварин, у тому числі моно- і поліциклічні хлорорганічні, фосфорорганічні, азот органічні і сіркоорганічні речовини, біологічно жорсткі поверхнево активні речовини, отрутохімікати, сильнодіючі отруйні речовини в концентрації, що перевищує більше ніж у 4 рази мінімальну гранично допустиму концентрацію, що встановлена для цих речовин у воді водних об'єктів, медичні відходи класів Б, В, Г, епідеміологічні небезпечні бактеріальні та вірусні забруднення (за винятком речовин, скидання яких дозволено санітарно-епідеміологічними вимогами).
5. Концентровані маткові розчини та кубові залишки, гальванічні розчини (електроліти) як вихідні, так і відпрацьовані, осади (шлами) локальних очисних споруд, осади відстійників, пасток, фільтрів, відходи очищення повітря (пилогазоочисного обладнання), осади станцій технічної водопідготовки, в тому числі котелень, теплоелектростанцій, іонообмінні смоли, активоване вугілля, концентровані розчини регенерації систем водопідготовки, концентрат, що утворюється під час роботи установок очищення води з використанням мембранних технологій (зокрема зворотного осмосу), хімічні реактиви та реагенти.
6. Будь-які тверді відходи боєнь та переробки м'яса, канига, цільна кров, відходи обробки шкіри, відходи тваринництва та птахівництва, включаючи фекалії.
7. Тверді побутові відходи, сміття, що збирається під час сухого прибирання приміщень, будівельні матеріали, відходи і сміття, відпрацьований ґрунт і транспортуючі розчини від підземних прохідницьких робіт, ґрунт, зола, шлак, окалина, вапно, цемент та інші в'язучі

речовини, стружка, скло, пилоподібні частки обробки металів, скла, каменю та інші мінеральні матеріали, рослинні залишки і відходи (листя, трава, деревинні відходи, плодоовочеві відходи тощо), за винятком попередньо гомогенізованих плодоовочевих відходів у побуті.

8. Волокнисті матеріали (натуральні, штучні або синтетичні волокна, в тому числі волосся, вовна), тара, пакувальні матеріали та їх елементи, металева стружка, тирса, окалина, синтетичні матеріали (полімерні плівки, гранули, пилоподібні частинки, стружка тощо).
9. Біомаса харчових, фармацевтичних виробництв та інших біотехнологічних процесів у разі концентрації, що перевищує вимоги до речовин за хімічним споживанням кисню, харчова продукція як придатна, так і неліквідна, сировина для її виробництва, сироватка сирна, барда спиртова і дріжджова, пивна хмельова дробина.
10. Речовини з Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 06 лютого 2017 року № 45, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 року за № 235/30103, які не увійшли до переліку речовин, що утворюються під час виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод, та переліку речовин, які не піддаються біологічній деструкції.

Додаток № 3
до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополя

**Допустимий вміст важких металів в осадах стічних вод,
що можуть використовуватися як органічні добрива**

№ з/п	Важкий метал	Орієнтовна ефективність видалення важкого металу на ОКС, K_v	Максимально допустимий вміст важкого металу в осадах ОКС, г/т сухої речовини
1	Стронцій	0,14	300,0
2	Свинець	0,5	750,0
3	Ртуть	0,6	15,0
4	Кадмій	0,6	30,0
5	Нікель	0,5	200,0
6	Хром (3 ⁺)	0,5	750,0
7	Марганець	-	2000,0
8	Цинк	0,3	2500,0
9	Мідь	0,4	1500,0
10	Кобальт	0,5	100,0
11	Залізо	0,5	25000,0

Додаток № 4
до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополя

Вимоги
до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до систем централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на очисних каналізаційних спорудах

Показники якості стічних вод		Одиниця виміру	Максимально допустиме значення показника концентрація в пробі стічних вод та (або) в пробі
1	Реакція середовища (рН)	од.	6,5 – 9,0
2	Температура	°С	+40
3	БСК _{повне}	мг/дм ³	згідно з проектом ОКС, або не більше 350,00
4	ХСК	мг/дм ³	500,00
5	Співвідношення ХСК / БСК ₅	-	< 2,5
6	Завислі речовини та речовини що спливають	мг/дм ³	300,00
7	Азот (амонійний)	мг/дм ³	50,00
8	Фосфор загальний (Р _{заг})	мг/дм ³	5,00
9	Нафта та нафтопродукти	мг/дм ³	10,00
10	Жири рослинні та тваринні	мг/дм ³	50,00
11	Хлориди	мг/дм ³	350,00*
12	Сульфати	мг/дм ³	400,00*
13	Сульфіди	мг/дм ³	4,50
14	СПАР аніонні	мг/дм ³	10,00
15	Феноли	мг/дм ³	0,25
16	Залізо	мг/дм ³	3,00

* Ці показники зростають відповідно до вмісту зазначених солей у воді місцевого водопроводу

Додаток 5
до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополь

**Допустимі величини
показників якості стічних вод та ефективність видалення забруднень
на спорудах біологічного очищення**

N з/п	Найменування речовини	ГДК забруднень у стічних водах, що надходять на споруди біологічного очищення (г/м ³)	Орієнтовна ефективність видалення забруднень на спорудах біологічного очищення (у частках одиниці)	Лімітуюча ознака шкідливості	Клас небезпеки
1	Азот амонійний	30	0,2 - 0,6		3
9	Алюміній	5	0,9	с-т	2
34	Залізо (загальне)	2,5	0,5	орг	3
35	Жири рослинні і тваринні ¹	20	0,7	-	-
54	Мідь	0,5	0,4	орг	3
62	Нафта та нафтопродукти ²	10	0,85	орг	4
63	Нікель	0,5	0,5	с-т	3
64	Нітрати (за NO ₃)	45	-	с-т	3
65	Нітрити	3,3	-	с-т	2
78	Синтетичні поверхнево активні речовини (СПАР) аніонні ³	20	0,8	орг	4
79	СПАР неіоногенні ³	25	0,8	орг	4
93	Фосфати	10	-	заг	4
95	Хром (тривалентний)	2,5	0,5	с-т	3
98	Цинк	1	0,3	заг	3
136	Сульфати ⁵	500	-	орг	4
155	Хлориди ⁵	350	-	орг	4

¹ Вміст жирів у стічних водах, які надходять на біофільтри, допускають не більше 10 г/м³.

² Нафтопродукти - малополярні та неполярні речовини, які розчиняються у гексані. Вміст нафти та нафтопродуктів у стічних водах, які надходять на біофільтри, допускають не більше 5 г/м³.

³ За наявності у стічних водах суміші аніонних та неіоногенних ПАВ їх загальна концентрація на спорудах біологічного очищення не повинна перевищувати 20 г/м³.

⁴ Для речовин, які не піддаються біологічній деструкції, гранична концентрація в стічних водах, що надходять до споруд біологічного очищення, не повинна перевищувати її ГДК у воді водного об'єкта, що використовується для господарсько-питного водопостачання чи рибогосподарських потреб.

⁵ Вміст цих речовин у воді, яка надходить на очисні споруди, зростає відповідно до їх вмісту у воді місцевого водопроводу.

1. Скорочення, використані у цьому додатку:

ГДК - гранично допустима концентрація;

с-т - санітарно-токсикологічна;

орг - органолептична;

заг - загально санітарна;

2. Риска (-) означає, що дані в нормативних документах щодо цієї речовини відсутні.

Додаток № 6
до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополя

**Допустимі величини показників якості стічних вод споживачів
при скиді до централізованої системи водовідведення
м. Нікополь**

№ з/п	ІНГРЕДІЄНТИ	Одиниця вимірювання	Допустима концентрація шкідливих речовин у стічних водах підприємств, ДК
1	Водневий показник рН	-	6,5-9,0
2	БСК ₅	мг/дм ³	245,0
3	Хімічне споживання кисню ХСК	мг/дм ³	500,0
4	Завислі речовини	мг/дм ³	300,0
5	Сухий залишок	мг/дм ³	541,8
6	Хлориди	мг/дм ³	94,3
7	Сульфати	мг/дм ³	84,4
8	Аміак (по азоту)	мг/дм ³	27,7
9	Нітрити	мг/дм ³	0,5
10	Нітрати	мг/дм ³	9,8
11	Фосфати	мг/дм ³	4,8
12	Нафтопродукти	мг/дм ³	3,2
13	Мідь	мг/дм ³	0,02
14	Залізо	мг/дм ³	0,3
15	15. СПАР	мг/дм ³	3,0
16	Цинк	мг/дм ³	0,01
17	Нікель	мг/дм ³	0,07
18	Хром ³⁺	мг/дм ³	0,02
19	Алюміній	мг/дм ³	0,1
20	Жири	мг/дм ³	20,0
21	Температура	С ⁰	Не вище +40°

**Порядок визначення розміру плати, що
справляється за понаднормативні скиди стічних
вод до систем централізованого водовідведення
м. Нікополь**

I. Загальне положення

- 1.1. Цей Порядок встановлює єдиний на території України порядок визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення.
- 1.2. Цей Порядок поширюється на суб'єктів господарювання, які надають послуги із централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди (далі - **Споживачі**).
- 1.3. Терміни, використані у цьому Порядку, вжито в таких значеннях:

КП «Нікопольводоканал» виробник - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод);

вимоги до скиду стічних вод - вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які споживач скидає до системи централізованого водовідведення населеного пункту, склад і зміст, порядок надання яких визначається Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року N 316 (далі - Правила) та місцевими Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь (далі - Правила приймання);

договір - договір на послуги з питного водопостачання та/або водовідведення;

ДК - допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

дощова каналізація - комплекс інженерних споруд та обладнання, призначених для приймання та відведення дощових (снігових) і поливомийних стічних вод з території підприємств;

залповий скид до систем централізованого водовідведення - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 20 разів допустимі величини показників, визначені в Правилах приймання та/або з перевищенням обсягів стічних вод, визначених для конкретного споживача;

очисні каналізаційні споруди (ОКС) - комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням до водних об'єктів;

стічна вода - вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів.

Інші терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених у Водному кодексі України, Законі України "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення" та Правилах користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року N 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2008 року за N 936/15627 (далі - Правила користування).

II. Визначення розміру плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення м.Нікополь при порушенні вимог щодо якості і режиму їх скидання

- 2.1. У разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод Правилам приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року N 316, місцевим правилам приймання та умовам укладеного договору споживачі сплачують за послуги водовідведення за тарифом, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії споживачів.

Кількість стічних вод споживачів, які підлягають оплаті, визначають за фактичними обсягами відповідно до пунктів 2, 12 цього розділу або згідно з Правилами користування.

Додаткові обсяги стічних вод споживачів (не враховані договором), що надходять до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на очисні каналізаційні споруди КП «Нікопольвооанал», оплачуються споживачами у п'ятикратному розмірі встановленого тарифу на послугу водовідведення.

- 2.2. Споживачі, які здійснюють скид стічних вод за відсутності чинного договору на централізоване водовідведення, сплачують виробнику за весь об'єм стічних вод, скинутих за час відсутності такого договору, в п'ятикратному розмірі встановленого тарифу на послугу централізованого водовідведення.
- 2.3. Величину плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь (P_c) розраховує КП «Нікопольводоканал» за формулою:

$$P_c = T \times Q_d + 5T \times Q_{pd} + K_k \times T \times Q_{pz},$$

де:

- T - тариф, встановлений за надання послуг централізованого водовідведення споживачам, віднесеним до відповідної категорії, грн/м³;
- Q_d - об'єм скинутих споживачем стічних вод у межах, обумовлених договором, м³;
- Q_{pd} - об'єм скинутих споживачем стічних вод понад обсяги, обумовлені договором, м³;
- Q_{pz} - об'єм скинутих споживачем стічних вод з понаднормативними забрудненнями, м³;
- K_k - коефіцієнт кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод та екологічного стану водойми.

- 2.4. У разі виявлення залпового скиду забруднюючої речовини застосовується коефіцієнт кратності $K_k = 20$.

2.5. У разі відхилення показника рН від установлених меж від 0,5 до 1,5 одиниць включно застосовується $K_k = 2$; від 1,5 до 2 одиниць застосовується - $K_k = 5$; від 2 та більше одиниць застосовується - $K_k = 10$.

2.6. У разі перевищення відношення $XСК/БСК_5 \leq 2,5$ коефіцієнт кратності визначають за формулою:

$$K_k = \frac{XСК}{2,5 \times БСК_5} - 1,$$

де XСК - хімічне споживання кисню;
БСК₅ - біохімічне споживання кисню протягом п'яти діб.

2.7. У разі скиду стічних вод з температурою вище ніж + 40° С або скиду тільки мінеральних солей застосовується $K_k = 2$.

2.8. У разі виявлення факту порушення інших загальних вимог (скид конденсату, дощового та дренажного стоку при роздільній системі каналізації, скид речовин, заборонених до скидання до системи централізованого водовідведення, тощо) застосовується $K_k = 5$.

2.9. У разі виявлення виробником під час контролю якості стічних вод, що скидають споживачі, перевищення фактичної концентрації одного виду забруднення (C_f) понад установленою цими Правилами приймання допустимою концентрацією (ДК) коефіцієнт кратності (K_k) для розрахунку плати за скид понаднормативних забруднень визначають за формулою:

$$K_k = \frac{C_f}{ДК} - 1,$$

Коефіцієнт кратності при перевищенні ДК однієї речовини не може перевищувати 5, крім випадків, передбачених пунктами 4, 5 цього розділу.

2.10. Якщо виробником встановлено факт скиду споживачем токсичних або радіоактивних забруднень, приймання яких до системи централізованого водовідведення виробника не було обумовлено договором, коефіцієнт кратності $K_k = 5$.

2.11. Якщо виробником встановлено факт одночасного скиду до системи централізованого водовідведення кількох забруднень у концентраціях, що перевищують ДК, коефіцієнт кратності K_k визначають за формулою:

$$K_k = \sum_{i=1}^n \frac{C_{fi} - ДК_i}{ДК_i},$$

де :

C_{fi} - фактична концентрація в стічних водах споживача i -ої речовини;

$ДК_i$ - допустима концентрація i -ої речовини.

Загальний коефіцієнт кратності з урахуванням перевищення допустимої концентрації кількох речовин та інших порушень не може бути більше ніж 10. Якщо за розрахунком K_k більше ніж 10, приймають $K_k = 10$, крім випадків, передбачених пунктом 4 цього розділу.

2.12. Плата за скид споживачем стічних вод із перевищенням ДК забруднюючих речовин, що встановлено аналізом контрольної проби та підтверджено актом, стягується за період від

попереднього відбору контрольної проби, проведеного виробником, до дати зафіксованого порушення, але не більше дев'яноста днів. Підвищена плата стягується за весь обсяг стічних вод, скинутих споживачем за цей період з певного об'єкта.

- 2.13. Плата за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення у разі порушення вимог щодо якості і режиму їх скидання вноситься споживачем на рахунок виробника у порядку та в строки, що передбачені договором.
- 2.14. За додаткову кількість стічних вод, що надходить до систем централізованого водовідведення виробника у період дощів та сніготанення через люки каналізаційних колодязів та приймачі дощової каналізації на території споживача, останній сплачує згідно з вимогами Правил користування.

*Додаток 8
до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополя*

***Методика
порядку відбору проб
стічних вод споживачів, що приймаються до систем
централізованого водовідведення
м. Нікополь***

I. Загальні положення

- 1.1. Методика відбору проб для визначення складу і властивостей стічних вод споживачів (далі споживач) при їх скиданні до систем централізованого водовідведення м. Нікополь (далі Методика) встановлює вимоги щодо процедури відбору проб стічних вод та доставки їх в лабораторію для проведення лабораторних досліджень з метою визначення відповідності їх складу вимогам, встановленим Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь.
- 1.2. Методика обов'язкова для використання при відборі проб стічних вод споживача.
- 1.3. Методика містить загальні вимоги до: видів проб, місць відбору проб, організації відбору; реєстрації, маркування та транспортування проб, охорони праці при відборі проб стічної води.
- 1.4. Відібрана проба повинна з найбільш можливою повнотою відображати основні параметри хімічного складу та фізико-хімічних характеристик стічних вод. Способи відбору, консервування та зберігання проб повинні гарантувати незмінність хімічного складу та фізико-хімічних характеристик в інтервалі між відбором проб та їх аналізом.
- 1.5. Ціль відбору проб - згідно ДСТУ ISO 5667-10:2005 п.п. 1.1 перевірити дотримання гранично допустимих концентрацій забруднювальних речовин у стічних водах споживача.

II. Визначення термінів і скорочень

Контрольна проба (разова або усереднена) – окрема проба, яку відбирають довільно (стосовно часу та /або місця) з об'єму води. ДСТУ ISO 5667-10:2005 п.п. 3.4

При скиді незначних обсягів стічних вод необхідна кількість разової проби відбирається шляхом змішання декількох обсягів стічної води, відібраних в контрольному колодязі (КК), з рівними інтервалами часу – 5 – 15 хвилин.

При відборі проб для виконання паралельних досліджень у декількох лабораторіях здійснюється відбір разової проби до однієї ємності, з якої вода при постійному перемішуванні розливається в ємності для відбору проб всіх представників.

Паралельна проба – частина об'єму води контрольної проби (разової або усередненої) для дослідження споживачем.

Склад стічних вод - характеристика стічних вод за переліком забруднюючих речовин і їх вміст.

Обладнання для відбору проб – пристрій, що використовують для отримання проби води окремо або безперервно для вивчення складу та властивостей води.

III. Порядок контролю стічних вод, що скидаються* до систем централізованого водовідведення м. Нікополь

- 3.1. Контроль складу і властивостей стічних вод, що скидаються до систем централізованого водовідведення, повинен виконуватись безпосередньо споживачем щоквартально, шляхом проведення відомчого лабораторного контролю або шляхом залучення інших лабораторій, які атестовані в сфері вимірювань показників стічних вод. Інформація щодо кількості та складу стічних вод, які поступають до систем централізованого водовідведення м. Нікополь, повинна щоквартально надаватись КП «Нікопольводоканал» за підписом керівника і відбитком печатки споживача, яке відповідає за достовірність даних.
- 3.2. КП «Нікопольводоканал» здійснює контрольні відбори проб стічних вод споживача та дослідження їх складу і властивостей з метою перевірки дотримання гранично допустимих концентрацій забруднювальних речовин у стічних водах споживача.
- 3.3. Відбір проб проводиться згідно графіку контролю якості стічних вод споживача, що скидаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь затвердженого

- начальником КП «Нікопольводоканал» та узгодженим головним інженером КП «Нікопольводоканал» шляхом відбору контрольних проб (разових або усереднених).
- 3.4. Відбір проб проводиться шляхом ручного відбору контрольних проб (разових або усереднених).
- 3.5. При виконанні контрольного (разового або усередненого) відбору проб стічних вод споживач, за його ініціативою, може бути відібрана паралельна чи арбітражна проба стічної води. Для цього контрольна проба (разова або усереднена) відбирається у достатньому об'ємі, яка за призначенням ділиться на три проби: контрольна для КП «Нікопольводоканал», паралельна для споживача та арбітражна.
Про відбір паралельної та арбітражної проб робиться відповідний запис в акті відбору.
- 3.6. Арбітражна проба опечатується КП «Нікопольводоканал» та скріплюється підписами представників КП «Нікопольводоканал» та споживача і доставляється споживачем в арбітражну лабораторію.
Розпломбування та аналіз арбітражної проби виконується в арбітражній лабораторії в присутності представників обох сторін. Результати лабораторних досліджень та протокол розпломбування надаються обом сторонам.
- 3.7. Дослідження паралельної та арбітражної проб виконуються за кошти споживача.
- 3.8. В залежності від результату арбітражної проби робляться висновки щодо наявності чи відсутності перевищення допустимих викидів в стічних водах споживача.
У разі збігу в межах допустимої похибки результатів дослідження складу та властивостей стічної води, проведених в лабораторії КП «Нікопольводоканал» з результатами дослідження арбітражної проби, висновок щодо перевищень забруднюючих речовин в стічних водах споживача робиться за результатами аналізу лабораторії КП «Нікопольводоканал».
Якщо результати досліджень контрольної (разової або усередненої) та арбітражної проб не збігаються в межах допустимої похибки, робиться висновок про неможливість встановлення наявності чи відсутності перевищення допустимих викидів в стічних водах споживача. У цьому випадку КП «Нікопольводоканал» має право за свій рахунок провести повторний відбір та аналіз контрольної (разової або усередненої), паралельної та арбітражної проб.
- 3.9. У випадку звернення споживача до КП «Нікопольводоканал» з проханням повторного відбору проб або проведення додаткового контролю складу та властивостей стічних вод, що відводяться споживачем до систем централізованого водовідведення, відбір та аналіз проб виконується лабораторією КП «Нікопольводоканал» за рахунок споживача. Повторний відбір не проводиться, якщо перший відбір проводився при зафіксованому залповому скиді стічних вод споживача.

IV. Місця відбору проб

- 4.1. Відбір проб при скиданні стічних вод споживача до систем централізованого водовідведення м. Нікополь виконується з контрольних колодязів, що знаходяться на каналізаційному випуску споживача, безпосередньо перед приєднанням до збірного чи головного каналізаційного колектора КП «Нікопольводоканал» або з іншого колодязя, визначеного за згодою між КП «Нікопольводоканал» та споживачем.
- 4.2. Об'єднання випусків стічних вод від кількох абонентів дозволяється після облаштування контрольного колодязя (КК) на випуску кожного з них.
- 4.3. Один чи декілька КК, що підключені до систем централізованого водовідведення, мають бути зазначені на схемі та мати ідентифікаційні номери (таблички). Схеми підключення КК до систем централізованого водовідведення м. Нікополь з їх маркуванням затверджуються керівником споживача за узгодженням з КП «Нікопольводоканал» і передаються до КП «Нікопольводоканал».

- 4.4. У випадку наявності двох і більше КК, споживачем надається інформація про обсяг стічних вод, що скидаються, або їх відсоткове співвідношення індивідуально для кожного колодезя. Контрольні колодезі облаштовуються та експлуатуються споживачем.

V. Порядок відбору проб

- 5.1. З метою контролю складу і властивостей стічних вод споживача, КП «Нікопольводоканал» здійснює відбір контрольних проб (разових або усереднених). Виявлені в цих пробах перевищення вмісту забруднюючих речовин понад допустимі є підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень.
- 5.2. Відбір проб проводиться з контрольного колодезя споживача. Відбір проб виконується ручним способом. Форма акту відбору надана в Додатку № 1 до Методики.

VI. Техніка та посуд для відбору проб

- 6.1. Перед виїздом на відбір пробовідбірник консультується з аналітиками лабораторії КП «Нікопольводоканал», які проводять дослідження складу та властивостей стічних вод, стосовно посуду та об'єму проб стічної води.

Крім того, пробовідбірник повинен:

- перевірити наявність бланків актів відбору проб;
- перевірити обладнання та його придатність для відбору проб (відсутність подряпин, тріщин, зношеності кріплень мотузок);
- впевнитись в цілісності посуду для відбору проб, його герметичності;
- покласти в термосумки холодоагент з холодильника;
- перевірити засоби індивідуального захисту.

Основні вимоги до пробовідбірних пристроїв – по ДСТУ ISO 5667-10-2005 п.4.2.1. В якості ручних пробовідбірників можуть застосовуватися черпаки, відра, широкогорлі склянки, ручні батометри (типу батометрів Руттнера або Каммерера - трубки об'ємом 1 - 3 дм³ з кришками з обох кінців), спеціальні пробовідбірники для поверхневої плівки.

- 6.2. Проби відбираються в спеціально підготовлений скляний чи пластиковий посуд з притертими скляними та пластиковими пробками, який ставиться в термосумки, які захищають пробу від забруднення та нагрівання. Термосумки обладнані холодоагентом. Зовнішня та внутрішня поверхні сумки придатні для миття водою та знезаражуючим засобом.
- 6.3. На посуді, що містить у собі проби, повинне бути чітке і тривке маркування, що дозволяє однозначно ідентифікувати пробу в лабораторії.
- 6.4. Обладнання та посуд повинні зберігатися таким чином, щоб забезпечити їх максимальну чистоту.
- 6.5. Засоби для ручного відбирання проб потрібно виготовляти з інертного матеріалу, що не впливає на склад проби, яку буде проаналізовано не відразу після відбирання проб.
- 6.6. Засоби відбору необхідно мити теплою водою з мийним (безфосфатним) засобом та ретельно прополіскувати проточною водою.

Засоби для відбирання проб перед використанням можна прополоскати стічною водою, з якої буде відібрано пробу, щоб у такий спосіб мінімізувати ризик забруднення проби.

Засоби для відбирання проб не можна обполіскувати стічною водою, якщо це вплине на аналіз (наприклад аналіз нафтопродуктів і жирів).

Для визначення фосфатів, поверхнево-активних речовин не треба використовувати мийних засобів.

- 6.7. При заповненні посуду пробую слід уникати сильного перемішування, розриву струменя або захвату повітря пробую.
- 6.8. Відбір проб для визначення фізико-хімічних параметрів здійснюється із заповненням посуду під пробку, щоб уникнути контакту з повітрям та інтенсивного струсу проби.
- 6.9. Відбір проб для визначення завислих речовин, нафтопродуктів, ХСК, БСК повинен проводитись без переливу.
- 6.10. Для проведення санітарно-бактеріологічного аналізу проби води відбираються в обсязі 0,5 л. в стерильні скляні бутилі або флакони з урахуванням правил стерильності. Дослідження та доставка проб вод повинно бути здійснено не пізніше 2 годин з моменту відбору проби.

VII. Транспортування та зберігання проб

- 7.1. Основні вимоги щодо зберігання та поводження з пробами наведено в ДСТУ ISO 5667-3-2001.
- 7.2. Проби стічних вод доставляються КП «Нікопольводоканал». Транспортування проб здійснюється будь-яким дозволеним видом транспорту, який забезпечує збереження проб та їх швидку доставку. Перевезення проб стічних вод в громадському транспорті не допускається.
- 7.3. При транспортуванні необхідно виключити перегрів проб. Використання простого охолодження (холодоагент) та зберігання проби в темному місці (темному посуду) є достатнім для доставки проби в лабораторію.
- 7.4. Після доставки в лабораторію відібрані проби стічних вод реєструються в спеціальному журналі (журналі реєстрації проб) та передаються хіміку(бактеріологу) для розподілення і виконання роботи.
- 7.5. Зберігання проб стічних вод із дотриманням дозволених термінів припускається лише у випадку неможливості проведення аналізу відразу після відбору проб.

Спосіб консервування проб стічних вод, застосовуваний найчастіше (ДСТУ ISO 5667-10:2005 п.п. 5.4) - це охолодження проби від 0 C^0 до 4 C^0 . За такою температурою і зберігання проби в темноті більшість проб є зазвичай стабільним протягом 24 год.

У випадку неможливості виконання лабораторних досліджень одразу після відбору проб, їх необхідно консервувати згідно нормативної документації на проведення вимірювань та зберігати в холодильнику.

Якщо для визначення різних компонентів проби потрібні різні способи консервації, то проби відбирають в різний посуд і проводять консервацію, необхідну для кожного з визначених показників.

Посудини, що містять проби, повинні зберігатися і бути закритими таким чином, щоб не погіршувався їх вміст, та не відбувалася втрата її частини під час транспортування.

VIII. Охорона праці при відборі та транспортуванні проб

- 8.1. До відбору проб стічної води допускаються особи не молодше 18 років, які успішно здали екзамен кваліфікаційній комісії.
- 8.2. При відборі проб стічних вод з мереж каналізації, в контрольних колодязях є наступні фактори ризику:
  - наявність вибухонебезпечних газів і газових сумішей;
  - можливість отруєння сірководнем, чадним газом, метаном та ін.;
  - нестача кисню;
  - можливість зараження патогенними мікроорганізмами;
  - травми при падінні;
  - утоплення;
  - опіки, радіоактивне зараження.

- 8.3. Лаборант, приступаючи до виконання своїх обов'язків, повинен мати документально підтвердженні повноваження (службове посвідчення) дотримуватись наступних вимог з охорони праці:
- при проїзді в автомобілі підприємства до місця відбору проб користуватись паском безпеки;
  - при транспортуванні проб в автомобілі користуватись спеціальними сумками (перевозити проби в целофанових кульках, тощо, забороняється);
  - відбір проб здійснювати з КК кожного споживача у присутності представника споживача;
  - місця відбору проб мають бути обладнанні захисним устаткуванням і мати вільний доступ до них;
  - відбір проб стічних вод і переливання проб в посудини для зберігання повинен проводитися в гумових рукавичках і спецодязі;
  - перед відбиранням проб з КК необхідно пам'ятати про їх можливу загазованість вогнебезпечними та токсичними речовинами, по цій причині необхідно забезпечити їх провітрювання на протязі 15 хвилин;
  - посуд після стічної води, пробовідбірник повинен промити проточною водою, після чого знезаразити дезрозчином.
- 8.4. Якщо відбір проб проводиться з колодязя, розташованого на вулиці населеного пункту, місце робіт повинне бути забезпечене огороженням і покажчиками.
- 8.5. На місці відбору проб стічних вод забороняється приймати їжу, палити.
- 8.6. Після відбору проб стічних вод одяг пробовідбірника при необхідності повинен бути очищений і продезінфікований.
- 8.7. Персонал, який допускається до відбору проб, повинен вміти надавати першу медичну допомогу при отруєннях, травмах. Знати та дотримуватись правил поведінки при виникненні нестандартних ситуацій.

Додаток № 1
до Методики порядку відбору проб
стічних вод споживачів, що приймаються
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополя

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«НІКОПОЛЬСЬКЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ
ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА»
НІКОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

53219, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Перспективна 180, телефон/факс: (0566)68-83-25, e-mail: vodokanal.office@gmail.com
код ЄДРПОУ № 03341339

АКТ ВІДБОРУ ПРОБ СТІЧНИХ ВОД

№ _____ від _____ 20__ р.

Реєстраційний № _____
(№ в реєстраційному журналі ХБЛ(к))

Нами, представниками КП «Нікопольводоканал»

- лаборантом ХБЛ(к) _____ (ПІБ)
- інженером ХБЛ(к) _____ (ПІБ)

в присутності уповноваженого представника підприємства

(посада, ПІБ)

з метою: здійснення контролю за якістю стічних вод, що скидаються у міську каналізаційну мережу
на виконання вимог: Правил приймання та скиду стічних вод підприємств до системи каналізації м. Нікополь
затверджених "____" _____ 20__ р. за № _____ рішенням Виконавчого комітету Нікопольської
міської ради

виконано відбір проб:

(назва підприємства, адреса)

(місце відбору проб)

час відбору проб _____

- стічних вод - _____
- зворотніх вод - _____
- поверхневих вод - _____
- **спосіб відбору проб: ручний відбір (нержавіючий пробовідбірник V= 0.5дм³)**
- **вид, тип проби: контрольна (разова), на місці**

1. Нормативні документи (НД), відповідно до вимог яких виконано

Відбір проб:

- КНД 211.1.0.009 – 94 Відбір проб для визначення складу і властивостей стічних та технологічних вод.
- ДСТУ ISO 5667-10-2001 Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод;

Зберігання проб:

- ДСТУ ISO 5667-3-2001 Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами.
- Методики виконання вимірювань, КНД

2. Допоміжне обладнання, що застосовувалось при відборі проб:

- пробовідбірник ручний, повірці не підлягає;
- транспортування проб здійснюється в сумці-холодильник

3. Особливі умови відбору проб:

- стічні (зворотні) води відсутні _____
- ламінарна течія, малий об'єм води _____

ПАСПОРТ ПРОБ

№ п/п	Дата, час відбору	Місце відбору	№ Посуду та його тип (скло, п/ст)	Об'єм проби, дм ³	Перелік показників, що підлягають контролю	Вид проби (контрольна, разова)	Показники складу та властивостей проби, визначені на місці				Максимальний час зберігання проби до виконання аналізу	Примітка
							t, °C	pH, од.	O ₂ , мг/дм ³	візуальні органолептичні		
1			1/1, п/ст	3,500	сухий залишок	разова	-	-	-	24 години	-	
2			0,300	азот амонійний			-	-	-	у день відбору (6 год.)	-	
3			0,200	нітрити			-	-	-	у день відбору	-	
4			0,100	нітрати			-	-	-	у день відбору	-	
5			0,100	сульфати			-	-	-	у день відбору	-	
6			0,250	залізо загальне			-	-	-	у день відбору	-	
7			0,100	мідь			-	-	-	у день відбору	-	
8			0,150	нікель			-	-	-	у день відбору	-	
9			0,500	цинк			-	-	-	у день відбору	-	
10			0,100	алюміній			-	-	-	у день відбору	-	
11			0,200	кольоровість			-	-	-	у день відбору	відбір за необхідністю	
12			2,000	хром			-	-	-	у день відбору	-	
13			2,000	завислі речовини			-	-	-	24 години	-	
14			0,500	ХСК			-	-	-	24 години	-	
15			0,500	БПК			-	-	-	24 години	-	
16			1,000	н/продукти			-	-	-	у день відбору	-	
17			1,000	СПАР			-	-	-	у день відбору	-	
18			0,300	хлориди			-	-	-	1 місяць	-	
19			0,200	фосфати			-	-	-	у день відбору	-	
20			1,000	жири та масла			-	-	-	24 години	-	
21			1,000				-	-	-		-	
22			0,250	pH			-	-	-	24 години	-	
23			0,100-0,250	р/кисень			-	-	-		відбір за необхідністю	
				кисневі склянки		наповнення у склянки						

4. Метеорологічні спостереження відбору (опад, температура н.п.с.) _____

5. Додаткові відомості стосовно умов відбору та відібраних проб _____

6. До акту додається _____

(карта схема розміщення точок відбору, тощо)

Виконавці: лаборант ХБЛ(к) _____

хімік ХБЛ(к) _____

слюсар ВК _____

(ПІБ, підпис)

(ПІБ, підпис)

(ПІБ, підпис)

Представник споживача

слюсар _____

(ПІБ, підпис)

(ПІБ, підпис)

Додаток № 2
до Методики порядку відбору проб
стічних вод споживачів, що приймаються
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополь

**ОБРОБКА ТА ПІДГОТОВКА
ПОСУДУ ПРИЗНАЧЕНОГО ДЛЯ ВІДБОРУ ПРОБ**

(згідно ДСТУ ISO 5667-3-2001 Якість води. Відбирання проб. Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами)

ПЛАСТИК

1. Вимити тару миючим засобом
2. Промити тару під проточною водою
3. Наповнити тару розчином HNO_3 1 моль/дм³ та залишити на 1 добу;
4. Ретельно промити під проточною водою
5. Ополоснути з дистильованою водою
6. Надати просохнути в продовж 1 доби

СКЛО

1. Вимити тару миючим засобом
- окрім тари № 8, 12 (АПАР, фосфати)
2. Промити тару під проточною водою
3. Обробити тару хром піком
- окрім тари № 10, 11 (сульфати)
4. Ретельно промити під проточною водою
5. Ополоснути з дистильованою водою
6. Надати просохнути в продовж 1 доби

Додаток № 3
до Методики порядку відбору проб
стічних вод споживачів, що приймаються
до систем централізованого
водовідведення м. Нікополь

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«НІКОПОЛЬСЬКЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ
ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА»
НІКОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

53219, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Перспективна 180, телефон/факс: (0566)68-83-25, e-mail: vodokanal.office@gmail.com
код ЄДРПОУ № 03341339

АКТ
ПРО НЕДОПУЩЕННЯ ДО ВІДБОРУ ПРОБ СТІЧНИХ ВОД

№ _____ “ _____ ” _____ 20__ р.

(повне найменування споживача, його місце знаходження)

Ми, що нижче підписалися представники:

КП «Нікопольводоканал» _____

(повне найменування контролюючих органів, посада, П.І.Б. представників вказаних органів)

склали цей акт про наступне:

« _____ » _____ 20__ р. о _____ год.

Споживач не виконує вимог Методики порядку відбору проб для контролю якості стічних вод споживачів, що скидаються до систем централізованого водовідведення м. Нікополь, що є порушенням «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м.Нікополь» затверджених рішенням Нікопольської міської ради від “ _____ ” _____ 20__ р. за № _____

Були присутні:

представники КП «Нікопольводоканал»:

_____
(ПІБ.) (підпис)

_____
(ПІБ.) (підпис)

_____
(ПІБ.) (підпис)

представники інших контролюючих органів (у разі їх присутності):

_____
(ПІБ.) (підпис)

_____
(ПІБ.) (підпис)

_____
(ПІБ.) (підпис)

Додаток № 4
до Методики порядку відбору проб
стічних водосточивачів, що приймаються
до систем централізованого водовідведення
м. Нікополь

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«НІКОПОЛЬСЬКЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ
ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА»
НІКОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

53219, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Перспективна 180, телефон/факс: (0566)68-83-25, e-mail: vodokanal.office@gmail.com
код ЄДРПОУ № 03341339

Протокол

лабораторних досліджень стічної води

Свідоцтво про атестацію № ПЧ 06-2/226-2018 від 24.10.2018р., чинне до 24.10.2021р.

№ 6-0127/

Дата відбору проби	Дата початку та закінчення вимірювання	Номер проби		Найменування споживача та адреса відбору проби	Показник			Допустимі величини				Методика виконання вимірювань	Похибка виконання вимірювань, мг/дм ³ , %
		за актом	реєстраційний		Назва	Одиниці вимірювання	Результат вимірювання	«Правила приймання...»	ОБУВ, ДСП 173-96	ГДС			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
					pH			-					
					XCK	мг/дм ³		-					
					Завислі речовини	мг/дм ³		-					
					Сухий залишок	мг/дм ³		-					
					Хлориди	мг/дм ³		-					
					Сульфати	мг/дм ³		-					
					Аміак (по азоту)	мг/дм ³		-					
					Нітрити	мг/дм ³		-					
					Нітрати	мг/дм ³		-					
					Фосфати	мг/дм ³		-					
					Залізо	мг/дм ³		-					

Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Нікополь

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
					Нафтопродукти	мг/дм ³						
					Алюміній	мг/дм ³						
					Алюміній	мг/дм ³						
					СПАР (аніонні)	мг/дм ³						
					Хром ³⁺	мг/дм ³						
					Хром ⁶⁺	мг/дм ³						
					Хром*	мг/дм ³						
					Цинк	мг/дм ³						
					Цинк*	мг/дм ³						
					Мідь	мг/дм ³						
					Мідь*	мг/дм ³						
					Нікель	мг/дм ³						
					Нікель*	мг/дм ³						
					БСК-5	мгО/дм ³						
					Жири	мг/дм ³						

* - методика виконання вимірювань масової концентрації атомно-абсорбційним методом (електротермічна атомізація)

Перевіщення нормативів ГДК по:

Начальник ХБЛ(к)

Хімік

Лаборанти: